

Zámecké divadlo

objekt č. 42 | Zámecké zahrada, Teplice

Zámecké divadlo nechal postavit Jan Nepomuk Clary-Aldringen podle návrhu saského architekta Jana Augusta Giesla. Ten navrhl divadlo pro 285 diváků v prvním patře nově prodlouženého západního křídla zámku. Elegantním klasicistním průčelím, jedním z prvních v tomto slohu u nás, jej spojil přímo se Zámeckou zahradou. Výmalby, které původně zdobily interiér divadla, prozatím zůstaly zabíleny na stěnách. Sochy, které původně stávaly po stranách vstupního schodiště, se však nedochovaly.

Divadelní provoz, zahájený roku 1789, byl velmi čilý. Záhy se utvořil sbor ochotníků (Dilletantengesellschaft), který byl činný zejména v zimě a výnos ze své činnosti obvykle věnoval na dobročinné účely. Do Teplic ovšem zajížděly i mnohé přespolní divadelní společnosti.

Kromě nich si zde hodlal zařadit i slavný lázeňský host Goethe: nejenže měl v hledišti své vlastní uzamykatelné sedadlo, ale dokonce pro divadlo připravil roku 1812 vlastní kus, hru „Die Wette“ čili Sázka. Napsal v ní roli pro mladou císařovnu Marii Ludoviku, a sám hodlal vystupovat po jejím boku. K premiéře však nikdy nedošlo, protože Goethe na poslední chvíli onemocněl a účast císařovny navíc striktně odmítl její manžel.

Už jednadvacet let předtím tu ovšem napsal pro jinou urozenou ženu jiný slavný host jinou hru. Giacomo Casanova trávil své stáří na zámku v nedalekém Duchcově a rád navštěvoval teplický zámek a zejména zákulisí jeho divadla. Pro kněžnu Marii Leopoldu Kristinu napsal hru Le Polémoscope ou La calomnie démasquée par la présence d´esprit (Lorňon, který klame aneb Duchapřítomně odhalená pomluva). Ta se na rozdíl od Goethovy Sázky ovšem hrála, a to roku 1791.

Po otevření Městského divadla v roce 1874 provoz v Zámeckém divadle utichl. Po dalších padesát let sloužilo jen příležitostně jako soukromá scéna. Na přelomu dvacátých a třicátých let 20. století nechal Alfons Clary – Aldringen chátrající prostor částečně přestavět na byt a větší část použil k umístění knižního fondu o 60 tisících svazků. Knihy pocházely z paláce ve Vídni, který rodina po skončení první světové války musela prodat. Knihovna dnes uchovává knižní sbírky muzea. Původní foyer divadla slouží jako obřadní síň, kde se často konají svatby.